

Förnybar gas i industrin

Nuläge och förutsättningar

Anna Liljeblad & Anna Wallentin

10 maj 2022

Energigas i samhället

- Naturgas, biogas (LNG eller LBG)
- Fordonsgas
- Gasol, biogasol
- Vätgas
- Syngas

Gasinfrastrukturen täcker en stor del av Sverige tack vara infrastrukturen för flytande naturgas/biogas (LNG/LBG).

Vardagsliv

Råvara industri

Fordonsbränsle

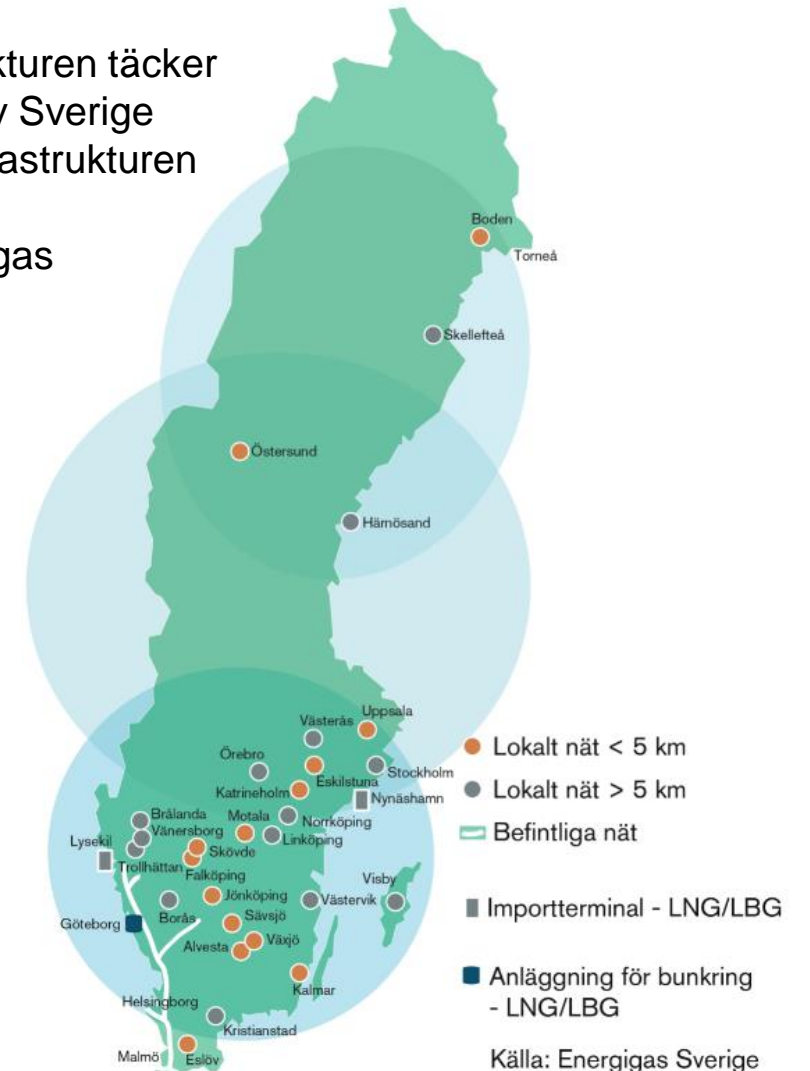
Kraftvärme

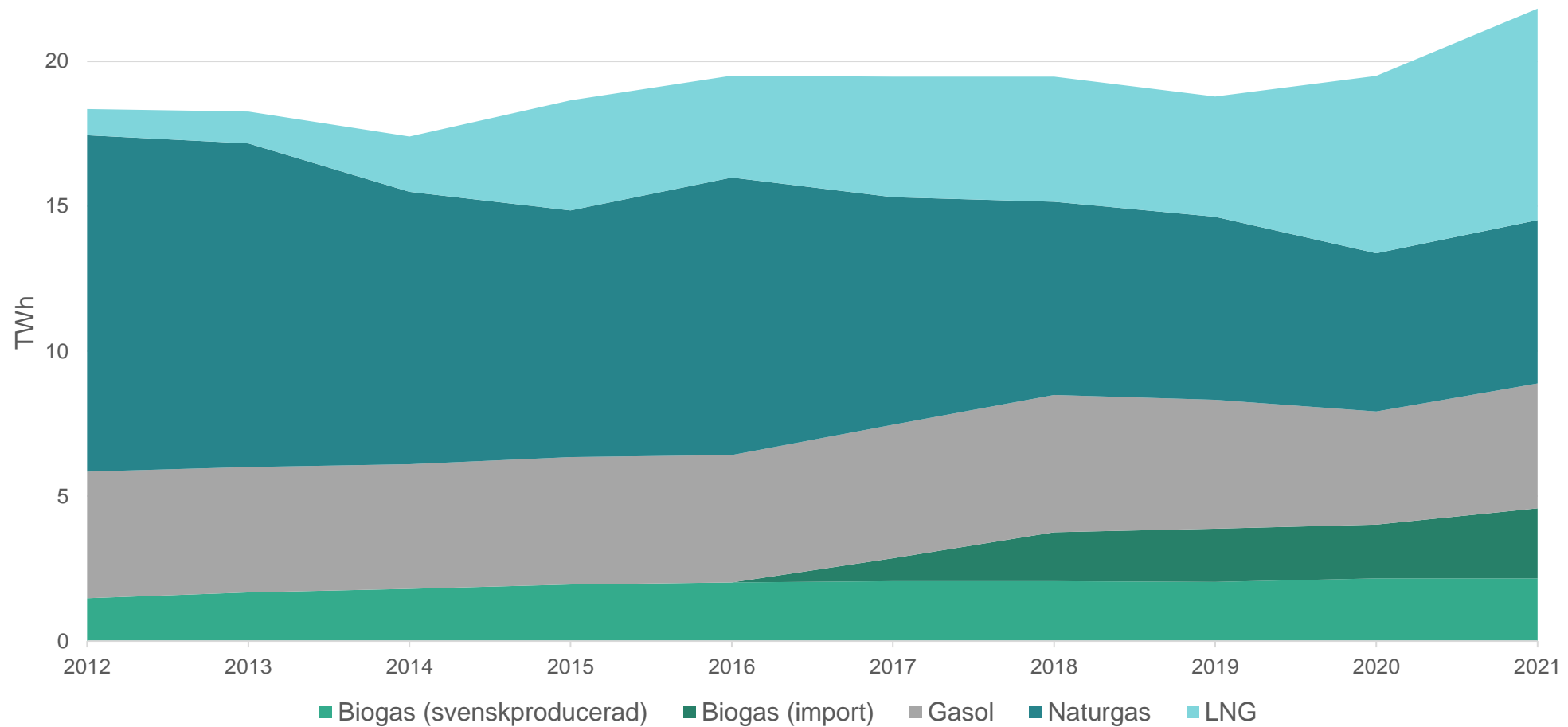
Energi industri

Sjöfart

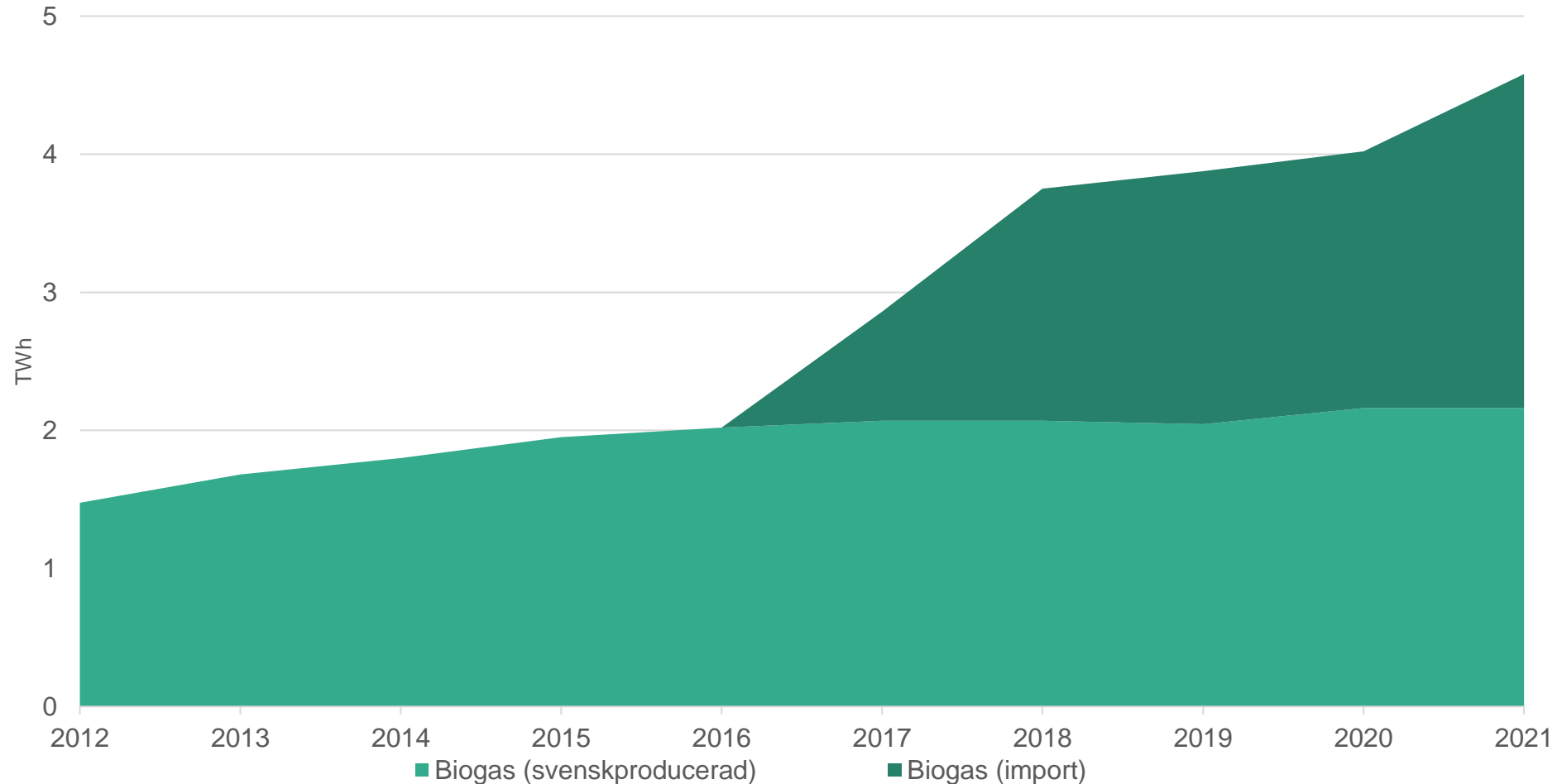

Den svenska gasmarknaden

Biogasol har introducerats på den svenska marknaden men syns inte i den officiella statistiken ännu.
Vätgasen ingår inte i diagrammet.

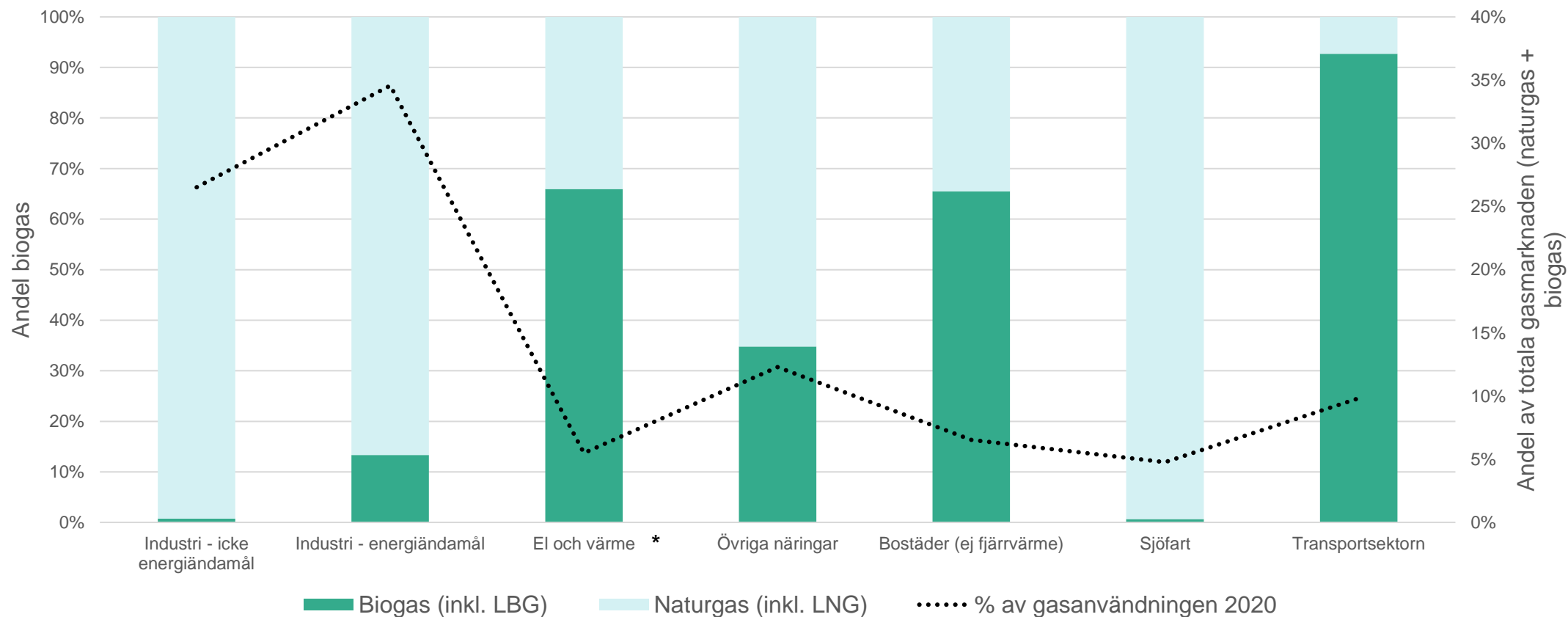
Användningen av biogas ökar på den svenska marknaden

För 2021 avser svenskproducerad biogas 2020-års siffror då statistik saknas

Andelen biogas varierar i olika sektorer

Uppskattningar som avser år 2020

- **Industrin använder drygt 60 % av gasen (naturgas + biogas)**
 - Stor potential att ställa om

* 2020 var ett mycket mildt år. Ett "normalår" skulle användningen troligen vara högre inom el och värme.

Gas används främst inom följande branscher

- **Stål och metall**
 - Ex: värmebehandling, varmbearbetning
- **Massa och papper**
 - Ex: torkning av papper
- **Kemi (inkl. petroleumprodukter)**
 - Ex: insatsråvara för produktion av kemikalier, målarfärg, tvättmedel, leksaker, mediciner, plastartiklar etc.
 - Ex: produktion av vätgas
- **Livsmedel**
 - Ex: torkning av kryddor, chipstillverkning, rostning av kaffe etc.
- **Jord och sten**
 - Torkugnar för sanitetsporslin och tegel

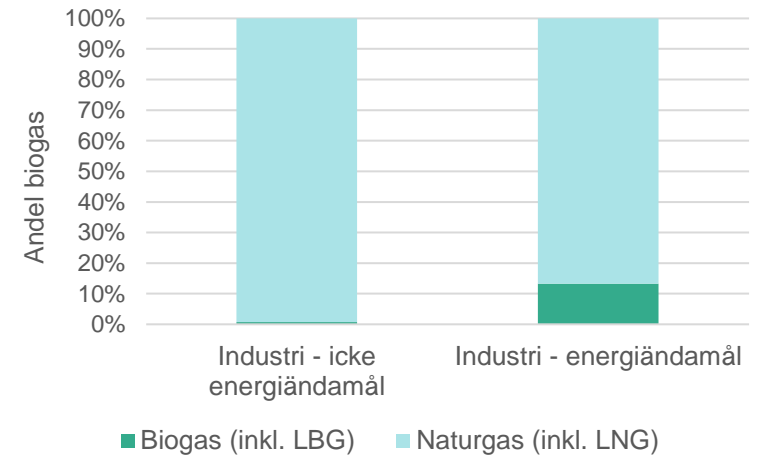

Varför behöver industrin gas?

- **Energigaserna lever upp till industrins höga krav på bränsle och råvara**
- **Vätgas, el eller annan energigas är inte en enskild lösning för alla industrier – alla tre behövs**
- **Biogas behövs idag och i framtiden**
 - Processer som kräver höga temperaturer > 1000 grader
 - Ofta i kombination med snabb och exakt temperaturreglering
 - Höga krav på reglerbarhet, tillgänglighet och renhet
 - Behov av katalysatorer
 - Biogas är en viktig komponent vid framställning av ex kemiskt framställda produkter.
- **Omställningen drivs i många fall av teknikskiften där energigas i flera fall är en förutsättning, exempelvis**
 - Perstorps Projekt - Project Air (behov av ca 3 TWh biogas 2025)
 - SSAB:s omställning i Oxelösund (ca 0,5 TWh 2026, 1,5 TWh efter 2035)

Stort intresse att ställa om till biogas

- **Industrin använder drygt 60 procent av gasen (naturgas + biogas) på den svenska marknaden**
- **Flera har ställt om helt eller delvis till biogas**
 - Framförallt industrier utanför EU ETS
- **Sedan 1 januari 2022 har intresset ökat från industrier inom EU ETS**
- **Viljan att ställa om hos övriga aktörer är stor men de ekonomiska förutsättningarna saknas idag**
 - Framförallt hos de som använder gas som råvara

Förnybar gas – för att nå klimatmålen & öka försörjningstryggheten

- Samma produkt, fast med olika ursprung
- Samma distributionssystem
- Samma installationer
- Samma kompetens
- Samma fördelar

Ökad produktion av biogas kan bidra till minskat beroende av rysk gas inom EU

Biogasen erbjuder lösningar på flera av mänsklighetens långsiktiga överlevnadsfrågor. Forskningen visar att biogas bidrar direkt eller indirekt till samtliga av FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Produktionen av biogas inom EU ska mångdubblas!

I REPowerEU beskriver EU-kommissionen hur EU ska bli oberoende av rysk gas före slutet av detta årtionde. Det ska ske genom att:

- Öka produktionen av grön energi,
- Diversifiera försörjningen, och
- minska efterfrågan på energi.

REPowerEU pekar ut biogas och förnybar vätgas som viktiga för att minska beroendet av rysk gas.

Kommissionens målsättning för biogas är en ökning av produktionen inom EU till 35 miljarder m³ fram till 2030 (motsvarar (motsvarar 350 TWh).

- Fördubbling av Fit for 55-paketets mål, drygt 10 ggr mer än dagens produktion.

Kommissionens målsättning för vätgas är en ökad produktion och import av vätgas till 20 miljoner ton fram till 2030 (670 TWh).

All naturgas som används i Sverige kan ersättas med biogas om potentialen utnyttjas!

Total naturgasanvändning i Sverige uppgick 2021 till ca 13 TWh.

Enligt Biogasmarknadsutredningen (SOU 2019:63) är potentialen för inhemsk biogasproduktion från rötning mellan 14,1 och 15 TWh 2030. Lägger man till produktionspotentialen för biogas från lignocellulosa är siffran 30-37 TWh/år 2030.

Exempel på styrmedel för ökad användning av biogas

Investeringsstöd

- Klimatklivet ger bl.a. stöd till:
 - ✓ Stöd till investering i biogasproduktion
 - ✓ Stöd till investering i småskalig elproduktion från biogas

Produktionsstöd

- Statligt stöd till produktion av biogas från gödsel
 - ✓ Gödselgaspremie 40 öre/kWh
- Statligt stöd till produktion av biogas som uppgraderas till biometan
 - ✓ Uppgraderingspremie 30 öre/kWh
 - ✓ Förvätskningspremie 15 öre/kWh

Användarstöd

- Befrielse från energiskatt och koldioxidskatt
 - ✓ Skattebefrielsen gäller bara skattepliktig användning av biogas (motorbränsle och uppvärmning), Användning som insatsråvara i produkter är inte skattepliktigt.

Från regeringens
pressmeddelande:

”Det kan på sikt minska beroendet av import av fossil naturgas eftersom biogasen då till exempel kan ersätta naturgas i industrier eller användas som bränsle i gasbilar, tunga lastbilar och sjötransporter.”

Statsstödsreglerna äventyrar möjligheterna till utbyggd biogasproduktion

Statsstödsregelverket begränsar möjligheten att ge generella stöd till produktion av biogas, särskilt när biogasen inte ska användas som motorbränsle, utan inom industrin eller för el- och värmeproduktion.

Nuvarande regler:

- Äventyrar Kommissionens målsättning om kraftigt ökad produktion av biometan inom EU.
- Innebär att det stöd till produktion av biogas som regeringen nyligen beslutat är viktigt för transportsektorn, men inte alls kan bidra till att biogas ersätter naturgas inom industrin.

Problemet finns i artikel 43 i gruppundantagsförordningen (GBER) som är en del av statsstödsregelverket:

- Stöd till produktion av biogas är ett statligt stöd enligt EU-rätten
- För att stödet ska få ges måste stödet uppfylla villkoren i GBER eller godkännas av Kommissionen
- Enligt GBER får stöd för produktion av biogas ges om anläggningarna:
 - ✓ har en installerad kapacitet som inte överskrider 50 000 ton/år om biogasen ska användas som drivmedel, eller
 - ✓ har en installerad kapacitet som inte överskrider 500 kW om biogasen ska ha annat användningsområde än biodrivmedel.

Anna Wallentin
Tel: 070-260 77 26

- Avdelningschef
Marknad och
kommunikation
- Ansvarig El och
värme

E-post:

anna.wallentin@energigas.se
anna.liljeblad@energigas.se

Anna Liljeblad
Tel: 073-684 19 20

- Ansvarig
Distribution
- Ansvarig
Industri
- Kontaktperson
naturgas och
gasol

Tack för uppmärksamheten!